

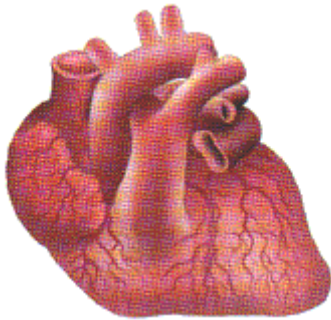
HJERTET

Hjertet er en muskel som er omtrentet så stor som knytteneven din. Den ligger litt til venstre for midten i brystkassen.



Hjertet slår helt av seg selv, uten at du trenger å tenke over det.

Den **venstre** siden av hjertet pumper ut **friskt**, næringsrikt blod som kommer fra lungene. **Høyre** side pumper **brukt** blod fra kroppen tilbake til lungene for at det skal renses og hente mer oksygen.

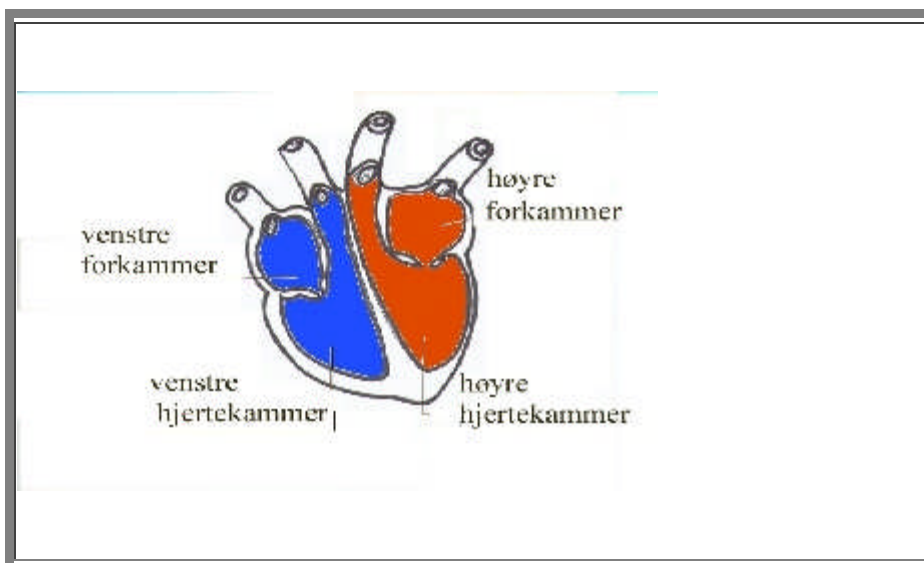


For at blodet skal bli næringsrikt, må vi tenke på hva slags næring vi gir kroppen. Hva putter vi i munnen?

For at kroppen skal virke som den skal må den ha sunn mat med mye næring og vitaminer. Tenk på det når du spiser!

Hjertets oppbygning.

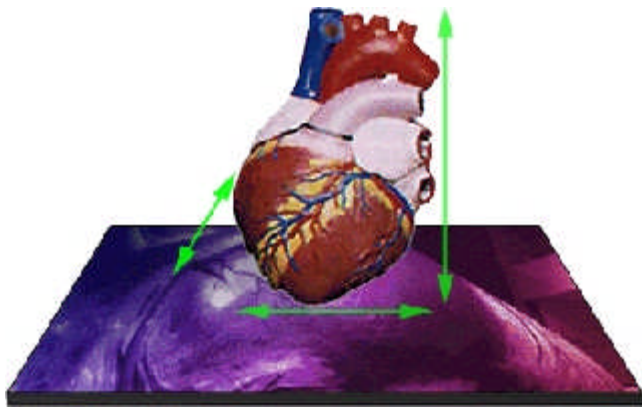
Hjertet består av fire rom:



I **venstre** side av hjertet kommer blodet **fra kroppen** med mye karbondioksid. Dette blodet går videre til lungene for å renses.

I **høyre** side kommer nyrenset og oksygen rikt blod **fra lungene** og pumpes så videre ut i kroppen for å gi næring til cellene.

Når du hører at hjertet banker, er det hjertemuskelene som trekker seg sammen og pumper blodet ut i kroppen. Så slapper den av igjen og nytt blod fyller hjertet.



Hvor mange ganger slår hjertet ditt i løpet av ett minutt? Legg pekefingeren og langfingeren på framsiden av halsen, til siden for strupehodet (Adamseplet), og tell. Din puls skal være ca. 90 slag pr. minutt.

Når vi løper og arbeider hardt, pumper hjertet ekstra mye blod og vi kan kjenne at hjerteslagene eller pulsen går fortere. Har du merket andre ganger hjertet ditt slår ekstra fort?

BLODET

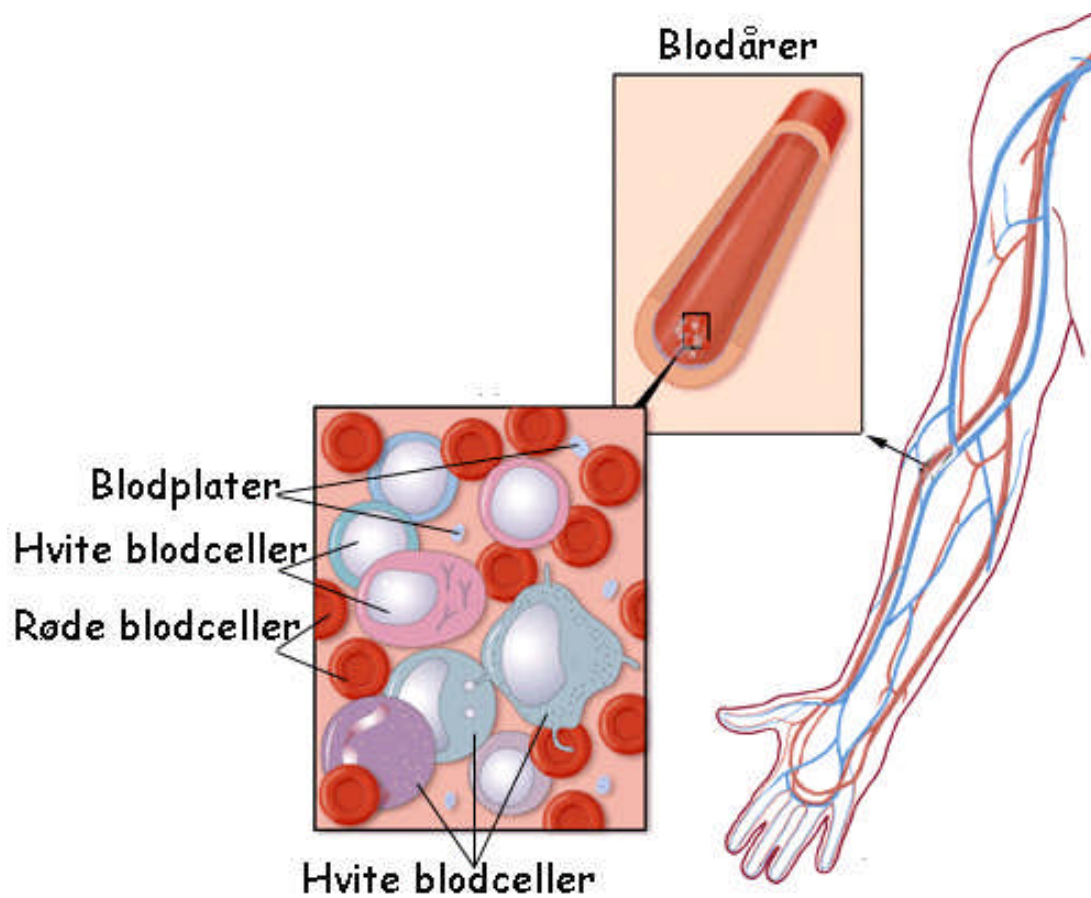
Blodet er flytende, og er satt sammen av forskjellige deler. Omtrent halvparten av blodet består av blodvæske. Denne halvparten er satt sammen av **vann** og **forskjellige andre stoffer**.

Den andre halvparten består av **røde** og **hvite blodceller** og **blodplater**.

RØDE BLODCELLER gir blodet farge. Oppgaven er å ta med seg oksygen ut i kroppen, og hente med seg karbondioksid tilbake til lungene for rensing.

HVITE BLODCELLER er kroppens politi. De kan finne fremmede bakterier og virus, og sloss mot dem. De hjelper oss med å holde oss friske.

BLODPLATENE er spesialister på å reparere sår og skader. Når du begynner å blø, vil etter hvert blodplatene hjelpe til med å lage skorpe på såret. Blodplatene har tettset hullet i blodåren.



OPPGAVER

Skriv hele svar i boka di.

Hjertet

- a) Hvor stort er hjertet ditt?
- b) Hvor i kroppen finner vi hjertet?
- c) Hvordan er hjertet bygget opp?
- d) Hvordan er pulsen din?
- e) Tegn hjertets oppbygning i boka di.

Blodmløpet og blodet

- a) Hva kalles de blodårene som fører friskt, oksygenrikt blod ut i kroppen?
- b) Hva kalles de blodårene som fører blodet tilbake til hjertet?
- c) Hva er blodet satt sammen av?
- d) Hva er oppgaven til de røde blodcellene?
- e) Hva er oppgaven til de hvite blodcellene?
- f) Hva er oppgaven til blodplatene?

Lungene

- a) Hvorfor trenger mennesker og dyr oksygen?
- b) Hvor mange lunger har vi?
- c) Hva kalles de små hulrommene i lungene?
- d) Hvor finner vi mellomgolvet?
- e) Hvordan kommer oksygenet ut til kroppens celler?

Hjertet

- a. Så stort som knytteneven din.
- b. Litt til venstre for midten av brystkassen.
- c. Det består av fire rom; venstre forkammer og hjertekammer. Høyre Forkammer og hjertekammer.
- d.?

Blodmløpet og blodet

- a. Arterier.
- b. Vener
- c. Forskjellige flytende deler. Ca. halvdel av blodet består av blodvæske. Den andre halvdel av røde- og hvite blodceller og blodplater.
- d. Det gir blodet farge. Det frakter oksygen ut i kroppen, og tar med karbondioksid tilbake til lungene.
- e. De hjelper oss med å holde oss friske.
- f. Blodplatene tetter hull i blodårene og legger skorpe på.

Lungene

- a. Cellene i kroppen trenger denne gassen for å leve.
- b. Igjennom nesa.
- c. Lungeblærer.
- d. Den ligger mellom brystkassen og magen.
- e. Blodet frakter oksygenet ut til kroppens celler.